

Suvestinė redakcija nuo 2019-05-04 iki 2023-05-23

Įsakymas paskelbtas: TAR 2018-01-25, i. k. 2018-01143

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL ANKSTYVOSIOS INTERVENCIJOS PROGRAMOS VYKDYMO TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2018 m. sausio 18 d. Nr. V-60/V-39
Vilnius

Vadovaudamiesi Įpareigojimo dalyvauti alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos ir sveikatos priežiūros programose (kursuose) vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. 743 „Dėl Įpareigojimo dalyvauti alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos ir sveikatos priežiūros programose (kursuose) vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 3 punktu:

1. T v i r t i n a m e Ankstyvosios intervencijos programos vykdymo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d a m e šio įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrams pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

Švietimo ir mokslo ministrė

Jurgita Petrauskienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro ir Lietuvos
Respublikos švietimo ir mokslo
ministro 2018 m. sausio 18 d.
įsakymu Nr. V-60/V-39

ANKSTYVOSIOS INTERVENCIJOS PROGRAMOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ankstyvosios intervencijos programos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Ankstyvosios intervencijos programos (toliau – Programa) vykdymo tvarką ir jos vykdymo stebėseną.

2. Aprašas skirtas švietimo pagalbos tarnyboms, atliekant Švietimo pagalbos įstaigų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo kriterijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. liepos 13 d. nutarimu Nr. 883 „Dėl Švietimo pagalbos įstaigų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo kriterijų sąrašo patvirtinimo“, 5.1–5.3 papunkčiuose nustatytas funkcijas, pedagoginėms psichologinėms tarnyboms (toliau kartu – tarnyba) ir savivaldybių visuomenės sveikatos biurams.

3. Aprašo tikslas – integruojant savivaldybių visuomenės sveikatos biurų ir tarnybų vykdomą veiklą, užtikrinti Programos įgyvendinimą, siekiant motyvuoti nepilnamečius asmenis atsisakyti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo.

4. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme vartojamas sąvokas.

5. Programa taikoma rizikingos elgsenos nepilnamečiams asmenims nuo 14 metų, kurie eksperimentuoja ar nereguliariai vartoja psichoaktyvias medžiagas (išskyrus tabaką), bet nėra nuo jų priklausomi (toliau – asmenys).

II SKYRIUS PROGRAMOS VYKDYMO TVARKA

6. Asmuo gali būti įpareigotas dalyvauti Programoje arba savanoriškai kreiptis dėl dalyvavimo Programoje.

7. Asmenį dalyvauti Programoje gali įpareigoti:

7.1. teismas ar ne teismo tvarka administracinio nusižengimo bylą nagrinėjanti institucija (pareigūnas) už Administracinių nusižengimų kodekse numatytus administracinius nusižengimus;

7.2. savivaldybės administracijos direktorius, kai savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos siūlymu asmeniui yra skirta vaiko minimalios priežiūros priemonė.

8. Programos vykdymą organizuoja asmens gyvenamosios vietos savivaldybės teritorijoje veikiantis visuomenės sveikatos biuras arba kitos savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, teikiantis visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas pagal savivaldybių bendradarbiavimo sutartį (toliau – Biuras), kuris su tarnyba derina su Programos vykdymu susijusius klausimus.

9. Programos užsiėmimus veda Biuro, tarnybos ar kiti specialistai (toliau – Programą vedantys specialistai), baigę Programai vykdyti skirtą kvalifikacijos tobulinimo programą, suderintą vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-645 „Dėl Sveikatos specialistų tobulinimo programų derinimo taisyklių ir

Tobulinimo programų vertinimo komisijos nuostatų patvirtinimo“ arba akredituotą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. lapkričio 23 d. įsakymo Nr. ISAK-2275 „Dėl Mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo programų akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

10. Biuras ir tarnyba privalo:

10.1. teikti informaciją bendrojo ugdymo mokyklų, profesinio mokymo, sveikatos priežiūros ar kitų įstaigų specialistams, kurie tiesiogiai dirba su nepilnamečiais asmenimis ar jų atstovais pagal įstatymą, apie Programos vykdymą ir galimybę joje dalyvauti;

10.2. viešai skelbti informaciją apie Programos vykdymą ir galimybę dalyvauti interneto svetainėse, kitais būdais informuoti visuomenę apie vykdomą Programą;

10.3. bendradarbiauti tarpusavyje Programos vykdymo klausimais ir teikti siūlymus savivaldybės administracijai dėl Programos vykdymo tobulinimo.

11. Asmuo, ketinantis dalyvauti Programoje, registruojasi pats arba jį registruoja jo atstovai pagal įstatymą Biure, pateikdami asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą bei užpildydami rašytinį prašymą, kuriame nurodo vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą, telefono numerį, elektroninio pašto adresą ar kitą kontaktinę informaciją ir koku būdu pageidauja būti informuoti apie Programos vykdymo laiką ir vietą. Aprašo 7 punkte nurodytais atvejais asmuo ar jo atstovai pagal įstatymą turi pateikti sprendimo dėl įpareigojimo dalyvauti Programoje kopiją.

12. Biuras, vadovaudamasis užregistruotų asmenų sąrašu, sudaro iki 12 asmenų grupę, suderina užsiėmimų datą ir vietą su Programą vedančiais specialistais ir apie tai informuoja asmenis ir (arba) jų atstovus pagal įstatymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-522/V-519](#), 2019-04-30, paskelbta TAR 2019-05-03, i. k. 2019-07231

13. Jei Programą vedantis specialistas pradinio pokalbio metu išsiaiškina, kad Programa asmeniui nėra tinkama, jis apie tai praneša asmeniui ir (arba) jo atstovams pagal įstatymą. Aprašo 7 punkte nurodytais atvejais Programą vedantis specialistas apie tai praneša asmeniui ir (arba) jo atstovams pagal įstatymą bei įpareigojusiai asmenį dalyvauti Programoje institucijai (pareigūnui).

14. Programą vedantis specialistas gali informuoti asmenį ir (arba) jo atstovus pagal įstatymą apie galimybę gauti socialines, švietimo, sveikatos priežiūros ar kitas paslaugas.

15. 8 valandų Programą vedantys specialistai užsiėmimų trukmę ir skaičių skirsto savo nuožiūra, atsižvelgdami į grupės dydį ar kitas svarbias aplinkybes. Užsiėmimai vyksta ne rečiau kaip kartą per savaitę.

16. Asmenų dalyvavimą Programoje registruoja Programą vedantys specialistai.

17. Asmenims, dalyvavusiems ne trumpesnėje kaip 6 valandų trukmės Programos dalyje, sudaroma galimybė baigti dalyvavimą programoje, gaunant individualią konsultaciją.

18. Asmenims, dalyvavusiems trumpesnėje kaip 6 valandų trukmės Programos dalyje, sudaroma galimybė baigti dalyvavimą Programoje su vėliau sudaroma grupe.

19. Asmuo laikomas baigusių Programą, jei jis dalyvavo visoje Programoje arba atitinka šio Aprašo 17 arba 18 punktuose nurodytus reikalavimus. Programą vedantys specialistai jam išduoda Programos baigimą patvirtinantį pažymėjimą.

III SKYRIUS PROGRAMOS VYKDYMO STEBĖSENA

20. Programą vedantys specialistai, pasibaigus kiekvienos grupės užsiėmimams, surenka kiekvieno asmens užpildytas Programos dalyvių apklausos formas (1 priedas) ir užpildo Programos vykdymo ataskaitos formą (2 priedas).

21. Duomenys apie Programoje dalyvavusius asmenis ir kita su dalyvavimu Programoje susijusi informacija Biure yra saugoma atskiroje byloje ir yra konfidenciali, jei teisės aktai nenumato kitaip.

22. Biuras kasmet apibendrina visų Programos dalyvių apklausos formų ir Programos vykdymo ataskaitų einamųjų metų rezultatus ir iki kitų kalendorinių metų sausio 15 d. juos teikia Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui (toliau – Departamentas).

23. Departamentas apibendrina iš Biurų gautas Programos vykdymo ataskaitas, veda jų rezultatų apskaitą ir iki einamųjų metų vasario 15 d. pateikia suvestinę ataskaitą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Kai vienoje savivaldybėje nesurenkama minimali 6 asmenų grupė ar nėra galimybės organizuoti Programos dėl tinkamos darbui mokymosi aplinkos, žmogiškųjų išteklių stokos ar kitų objektyvių aplinkybių, savivaldybės administracijos gali kooperuotis ir organizuoti Programos įgyvendinimą kartu.

(Ankstyvosios intervencijos programos dalyvių apklausos formos pavyzdys)

**ANKSTYVOSIOS INTERVENCIJOS PROGRAMOS
DALYVIŲ APKLAUSA**

Gerb. dalyve / dalyvi,

Mums labai svarbi Jūsų nuomonė apie Ankstyvosios intervencijos programą (toliau – Programa), todėl prašome užpildyti toliau pateikiamą klausimyną.

Apklausa yra anoniminė, vardo ir pavardės nurodyti nereikia. Duomenys bus naudojami tik Programos vertinimo tikslais.

1. Jūs esate:

Vaikinas ☐ Mergina ☐

2. Jūsų amžius (įrašykite): _____ metų.

3. Jūs dalyvavote Programoje:

- ☐ dėl alkoholio vartojimo;
- ☐ dėl narkotikų vartojimo;
- ☐ dėl kelių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo.

4. Ar esate patenkintas Programa?

Labai patenkinta s	Patenkintas	Iš dalies patenkinta s	Nelabai patenkinta s	Visiškai nepatenkinta s
☐	☐	☐	☐	☐

5. Ar rekomenduotumėte Programą savo draugams ar kitiems asmenims?

Taip ☐ Ne ☐ Nežinau ☐

6. Kokių turėtumėte pasiūlymų Programos organizatoriams ar vedėjams?
 7. Įvertinkite pateiktus teiginius, geriausiai atspindinčius Jūsų asmeninę nuomonę, skalėje nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“.

Jei buvo vartojamas alkoholis:

Teiginiai	Visiškai sutinku	Sutinku	Nei sutinku, nei nesutink	Nesutinku	Visiškai nesutinku
1. Dalyvavimas Programoje buvo svarbus man asmeniškai	☐	☐	☐	☐	☐
2. Dalyvaudamas Programoje įgijau daugiau žinių apie alkoholio vartojimo	☐	☐	☐	☐	☐
3. Dalyvavimas Programoje pakeitė mano požiūrį į alkoholio vartojimą	☐	☐	☐	☐	☐
4. Baigęs Programą ketinu vartoti mažiau alkoholio	☐	☐	☐	☐	☐
5. Baigęs Programą ketinu nebevartoti alkoholio	☐	☐	☐	☐	☐
6. Dabar žinočiau, kur kreiptis profesionalios pagalbos, jei iškiltų problemų dėl alkoholio vartojimo	☐	☐	☐	☐	☐
7. Baigęs Programą ketinu pakeisti savo gyvenimo būdą	☐	☐	☐	☐	☐

Jei buvo vartojami narkotikai:

Teiginys	Visiškai sutinku	Sutinku	Nei sutinku, nei nesutink	Nesutinku	Visiškai nesutinku
1. Dalyvavimas Programoje buvo svarbus man asmeniškai	☐	☐	☐	☐	☐
2. Dalyvaudamas Programoje įgijau daugiau žinių apie narkotikų vartojimo	☐	☐	☐	☐	☐
3. Dalyvavimas Programoje pakeitė mano požiūrį į narkotikų vartojimą	☐	☐	☐	☐	☐
4. Baigęs Programą ketinu vartoti mažiau narkotikų	☐	☐	☐	☐	☐
5. Baigęs Programą ketinu visiškai nebevartoti narkotikų	☐	☐	☐	☐	☐
6. Dabar žinočiau, kur kreiptis profesionalios pagalbos, jei iškiltų problemų dėl narkotikų vartojimo	☐	☐	☐	☐	☐
7. Baigęs Programą ketinu pakeisti savo gyvenimo būdą	☐	☐	☐	☐	☐

Dėkojame už atsakymus!

(Programos vykdymo ataskaitos formos pavyzdys)

PROGRAMOS VYKDYMO ATASKAITA

1. Programos užsiėmimai vyko: nuo _____ iki _____
2. Programos praktinių užsiėmimų skaičius ir trukmė: _____
3. Programą vedantys specialistai (kvalifikacija ir pareigos): _____
4. Grupės dydis: _____ asmenų.
5. Programoje dalyvavusių asmenų statistinė informacija:

Eil. Nr.	Asmenys:	Asmenų skaičius
1.	savanoriškai atėję dalyvauti Programoje	
2.	įpareigoti dalyvauti Programoje	
3.	pradėję lankyti grupę	
4.	pabaigę lankyti grupę	
5.	nebaigę lankyti grupės	
6.	lankysiantys grupę iš naujo	
7.	nepilnamečiai	
8.	pilnamečiai	

6. Programos užsiėmimų lankymo statistika:

Eil. Nr.	Lankomumas	Asmenų skaičius
1.	Praleista 1 užsiėmimų valanda	
2.	Praleistos 2 užsiėmimų valandos	
3.	Praleistos 3 ir daugiau užsiėmimų valandų	
4.	Skirtos individualios papildomos konsultacijos	
5.	Nebaigta Programa dėl ligos	
6.	Nebaigta Programa dėl motyvacijos	
3.	Nebaigta Programa dėl gyvenamosios vietos keitimo	
4.	Nebaigta Programa dėl kitų priežasčių	

7. Įpareigotų dalyvauti Programoje asmenų statistinė informacija:

Eil. Nr.	Įpareigojo:	Asmenų skaičius
1.	Teismas (pagal Administracinių nusižengimų kodekso nuostatas)	
2.	Pareigūnas (pagal Administracinių nusižengimų kodekso nuostatas)	
3.	Savivaldybės administracijos direktorius (pagal Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo nuostatas)	

(ataskaitą užpildžiusio asmens pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija,
Įsakymas

Nr. [V-522/V-519](#), 2019-04-30, paskelbta TAR 2019-05-03, i. k. 2019-07231

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. V-60/V-39 „Dėl Ankstyvosios intervencijos programos vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo